

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2336
Warszawa, 11 marca 2026 r.

**Kandydat na stanowisko
sędziego Trybunału Konstytucyjnego
- Pan Michał Skwarzyński.**

Dane o kandydacie wraz z uzasadnieniem

dr Michał Skwarzyński, adwokat, urodził się 21 marca 1985 r. w Lublinie. Żonaty, ojciec czwórki dzieci.

Wykształcenie:

IX 2000 - VI 2004 r.

Liceum Ogólnokształcące nr V w Lublinie im. Marii Curie-Skłodowskiej

X 2004 r. - VI 2009 r.

Studia prawnicze na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, KUL, Kierunek: Prawo stacjonarne jednolite magisterskie, praca magisterska po kierunku **prof. dr hab. Alicji Grześkowiak** „*Odpowiedzialność karna za elektroniczne naruszenie praw autorskich*”.

X 2009 r. - X 2011 r.

Studia Doktoranckie na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, KUL w Katedrze Praw Człowieka, Zdane wszystkie egzaminy wymagane programem studiów doktoranckich oraz egzamin z dyscypliny dodatkowej - Ekonomia i Języka Angielskiego, średnia ocen 5.0.

Dnia 10 stycznia 2012 r.: **obrona rozprawy doktorskiej** pod tytułem: „*Specyfika prawa człowieka do własności intelektualnej a granice jej dziedziczenia w polskim porządku prawnym*”, której promotorem był **ks. dr hab. Krzysztof Orzeszyna**, **prof. KUL** a recenzentami **prof. Paweł Fajgielski** i **prof. Zdzisław Gawlik**.

Dnia 21 lutego 2012 r.: **nadanie** przez Radę Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL **stopnia doktora nauk prawnych** w zakresie prawa, specjalność Prawa Człowieka.

2024/2025 Studia podyplomowe na Wydziale Prawa na Uniwersytecie w Miskolcu na kierunku *Specialist lawyer in Human Rights and Rule of Law*, postgraduate specialization programme (LL.M.), uzyskałem tytułu LL.M, praca dyplomowa *Current challenges of interpreting torture, inhuman or degrading treatment in the ECHR - Central and Eastern European challenges and case law*,

Obecnie:

1 X 2014 r. - nadal

Adiunkt w Katedrze Praw Człowieka i Prawa Humanitarnego, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

1 X 2011 r. - 30 IX 2014 r.

Asystent w Katedrze Praw Człowieka, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

Grudzień 2012 r. - nadal

Adwokat, członek Izby Adwokackiej w Lublinie.

Styczeń 2010 r. - Grudzień 2012 r.

Aplikant Adwokacki - pod patronatem adw. Kazimierza Huberta Konarzewskiego, 3 lata aplikacji, członek Izby Adwokackiej w Lublinie.

Nadobowiązkowe Praktyki Studenckie:

13 VIII 2007 r. - 31 XII 2010 r. Kancelaria Adwokacka Tomasza Przeciechowskiego;
Kancelaria Adwokacka Kazimierza Huberta Konarzewskiego;
Kancelaria Adwokacka Bartosza Przeciechowskiego;
Kancelaria Adwokacka Doroty Ostrowskiej.

3 III 2009 r. - 3 VI 2009 r. Praktyki urzędnicze w Sądzie Rejonowym w Lublinie, III Wydział Karny.

Działalność ekspercka:

1. Główny Urząd Miar Członek Komisji ds. Regulacji Rynku grudzień 2016
2. Ekspert KUL od 2017 r.
3. Ekspert Instytutu Na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris od 2019
4. Ekspert Instytut Wymiaru Sprawiedliwości od 2019
5. Ekspert Centrum Ochrony Praw Chrześcijan od 2020
6. Ekspert Ministerstwo Sprawiedliwości od 2022
7. Ekspert Programu „Perły Nauki” Ministerstwo Edukacji i Nauki od 2022 do 2024
8. **Ekspert Grupy EKR, w Komisji śledczej Parlamentu Europejskiego ds. Pegasus i innych programów szpiegujących 2022/2023**
9. **Ekspert Komisji Sejmowej ds. Wyborów Korespondencyjnych w 2024 r.**

Przynależność do stowarzyszeń naukowych:

- 1) Polskie Towarzystwo Prawa Wyznaniowego;
- 2) Stowarzyszenie Prawo na Drodze (od powstania do 2019 r.);
- 3) Grupa Polska - Stowarzyszenie Prawa Międzynarodowego (ILA);
- 4) Towarzystwo Naukowe KUL.

Nagrody i odznaczenia:

1. Nagroda Indywidualna I Stopnia Rektora KUL za oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe oraz wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki 9 grudnia 2019 r.
2. Nagroda zespołowa II stopnia Rektora KUL za wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki (2021)
3. Medal Komisji Edukacji Narodowej (2022)
4. Brązowy Medal Za Długoletnią Służbę (2023)
5. Nagroda Indywidualna I Stopnia Rektora KUL za wybitną działalność organizacyjno-społeczną i popularyzację nauki 12 grudnia 2024 r.

Działalność adwokacka:

Jako adwokat prowadził szereg precedensowych i medialnych spraw, jako przykłady można podać: sprawę przed TK SK 7/14 dot. **praw represjonowanych w czasach komunistycznych**¹,

¹ <http://adw.org.pl/represjonowani-w-czasach-komunistycznych/>; ponadto reprezentacja pro bono kilkuset działaczy opozycji w sprawach o odszkodowania.

która przyczyniła się do zmian w tzw. ustawie lutowej; sprawy i **procesy polityczne** po 13 grudnia 2023 r. - ks. Michał Olszewski, sędziów, prokuratorów i urzędników w zakresie represji itp.; sprawę Marka Franczaka p. S. Poleszakowi o obronę pamięci **ostatniego Żołnierza Wyklętego Józefa Franczaka, ps. Lalus²**; sprawę przed ETPCz Dolata p. Polsce, skarga nr 74409/16, dot. zmiany zasad postępowania przed ETPCz i skutków ugody z państwem dla wznowienia postępowania karnego; wielokrotnie skarżył procedurę zatrzymywania praw jazdy za przekroczenie prędkości o 50 km/h do TK i NSA; sprawę przed SN Izba Karna III KK 175/20, gdzie wskazano na wadliwe stosowanie formularzy niezgodnie z Konstytucją i EKPCz; Sprawę przed radnej miejskiej A. Jaśkowskiej, SN Izba Cywilna II CSKP 1260/22 dotyczącą rujnujących przeprosin w mediach na 8 mln zł; Sprawę przed SN Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt III PSKP 21/22 o prawie naukowca do rozwoju naukowego; **sprawy zlecane przez NSZZ Solidarność** – Solidarność PKP Cargo w Lublinie p. Polsce skarga nr 5747/24; WSA w Lublinie sygn. akt III SA/Lu 757/23; WSA w Krakowie III SA/Kr 1731/24 (Służba Więzienna), SO w Lublinie XI Kz 238/25 (Geodeci);

Ponadto współtwórca rozwiązań legislacyjnych, jak zwiększenie sumy gwarancyjnej osób poszkodowanych w wypadkach na początku lat dziewięćdziesiątych; regulacji dot. tzw. kamerek policyjnych”; regulacji dot. mierników prędkości; regulacji covidowej w zakresie procedur itp.

Działalność naukowa:

- 1) ponad 100 publikacji naukowych, ponad 80 wystąpień naukowych na konferencjach krajowych i międzynarodowych, cytowanych ponad 290 razy, aktualny indeks Hirscha 10;
- 2) realizator grantów w kraju i zagranicą
- 3) **najważniejsze publikacje:**
 - **Monografia w języku angielskim pt.: „The influence of the European system of human rights into national law”**(„Wpływ europejskiego systemu praw człowieka na prawo krajowe”), Lublin 2018, współredakcja z P. Steczkowski, ss. 199;
 - **rozdział w języku angielskim pt.: „Blasphemy in Poland and the standards of Protection of human rights. The Perspective of a Central-European Country”** („Błuznierstwo w Polsce a standardy ochrony praw człowieka. Perspektywa państwa środkowo-europejskiego”), w monografii: „EU migration policy and the internal security of the member states”, red. E. Krzysztofik, E. Tuora-Schwierskott, Berlin 2016, s. 211-235;
 - **rozdział w języku angielskim pt.: „Conscientious Objection. The Perspective of a Central European Country”** („Sprzeciw sumienia. Perspektywa państwa środkowoeuropejskiego”), s. 95-108, w monografii: „The influence of the European system of human rights into national law” red. M. Skwarzyński, P. Steczkowski, Lublin 2018, ss. 199;
 - **rozdział w języku angielskim pt.: „Protection of Property Rights of Legal Persons of Religious Associations in the System of Human Rights”** (Ochrona prawa własności osób prawnych związków wyznaniowych w systemie praw człowieka), s. 241-254, w monografii: „From human rights to essential rights”, red. M. Sitek, L. Tafaro, M. Indelicato, Józefów 2018, ss. 365;
 - **rozdział w języku angielskim pt.: „Impact of the ECHR case law on the use of conscientious objection in Poland”** („Wpływ orzecznictwa ETPCz na stosowanie klauzuli sumienia w Polsce”), s. 127-140; w monografii pt.: „Contemporary Challenges to Conscience Legal and Ethical Frameworks for Professional Conduct”, red. A. Stępkowski, Peter Lang, Berlin · Bern · Bruxelles · New York · Oxford · Warszawa · Wien 2019, ss. 292;
 - **Monografia: „Specyfika prawa człowieka do własności intelektualnej”**³, Lublin 2012, ss. 302;
 - **Rozdział pt.: „Sprzeciw sumienia w adwokaturze”** s. 201-220, w monografii pt.: „Standardy

² <http://adw.org.pl/obrona-pamieci-jozefa-franczaka/>.

³ Liczba znaków 566000, monografia opracowana w oparciu o treść rozprawy doktorskiej, lecz będąca nowym rozszerzonym tekstem wobec treści rozprawy.

bezstronności światopoglądowej władz publicznych” red. A. Mezglewski, A. Tunia, Lublin 2013, ss. 268;

- Rozdział pt.: „**Prawa człowieka a wprowadzenie stanów nadzwyczajnych z uwagi na działania w cyberprzestrzeni**” s. 189-208, w monografii pt.: „**Cyberterrorizm zagrożeniem XXI wieku. Perspektywa politologiczna i prawna**” red. A. Podraza, P. Potakowski, K. Wiak, Warszawa 2013, ss. 293

- Rozdział pt.: „**Bluznierstwo w świetle standardów ochrony praw człowieka**” s. 91-109, w monografii pt.: „**Odpowiedzialność karna artysty za obrazę uczuć religijnych**”, red. F. Ciepły, Warszawa 2014, ss. 232;

- Rozdział pt.: „**Współczesne zagrożenia dla praw człowieka w kontekście uprawnień służb ochrony bezpieczeństwa publicznego**”, s. 153-170, w monografii pt.: „**Rola organów bezpieczeństwa publicznego w przeciwdziałaniu przestępczości – zagrożenia wybrane**”, red. S. Hyps, K. Kołek, Lublin 2014, ss.280;

- Rozdział pt.: „**Współoddziaływanie ius cogens i soft law w prawie międzynarodowym w kontekście sprzeciwu sumienia**”, s. 281-287, w monografii pt.: „**Ius cogens - soft law, dwa bieguny prawa międzynarodowego publicznego**” Kraków UJ 2017, red. B. Kuźniak M. Ingelevič-Citak, ss.479;

- Rozdział pt.: „**Zasady stosowania praw człowieka w orzecznictwie ETPCz i TSUE**”, ss. 197-212, w monografii pt.: „**Unijny system ochrony praw człowieka wobec współczesnych wyzwań**”, red. E. Krzysztofik, M. Maksymiuk, D. Tarczyński, Lublin 2022, Wydawnictwo Episteme, ss. 276;

- „**Charakter prawny art. 213 kodeksu karnego**”, Prokuratura i prawo 7–8/2008, s. 198–208

- „**Przestępstwo uzyskania programu komputerowego – art. 278 § 2 kk**”, Palestra 3/2010, s. 34–48;

- „**Wyczerpanie sumy gwarancyjnej w umowach ubezpieczenia obowiązkowego w kontekście długu i odpowiedzialność ubezpieczyciela wobec poszkodowanego**”, Roczniki Nauk Prawnych: Prawo, Prawo Kanoniczne, Administracja 1/2011, s. 133–144;

- „**Sprzeciw sumienia w europejskim i krajowym systemie ochrony praw człowieka**”, Przegląd Sejmowy nr 6/2013, s. 9–26;

- „**Orzeczenie TK w sprawie sygn. akt SK 54/13 w przedmiocie przestępstwa obrazy uczuć religijnych w świetle standardów strasburskich**”, Przegląd Prawa Wyznaniowego nr 8/2016, s. 115-127;

- „**Handheld Speed Meters in Poland and the Standard of the Human Rights of the Defence**” („**Ręczne mierniki prędkości w Polsce a standard prawa człowieka do obrony**”) Review of european and comparative law 2/2018, s. 79-94;

- „**Protecting Conscientious Objection as the “Hard Core” of Human Dignity**” („**Ochrona sprzeciwu sumienia jako "twardego rdzenia" godności człowieka**”), Ius Novum 2/2019, s. 270-291;

- „**Ochrona praw człowieka post mortem. Studium przypadku zniesławienia Józefa Franczaka ps. „Laluś”**”, Kwartalnik „Wyklęci” nr 1/2021;

- „**Raport McCarricka - Komentarz do „sensacyjnych” zarzutów medialnych wobec Kardynała Dziwisza**”, Fides, Ratio et Patria. Studia Toruńskie, nr 14/2021, s. 98-129;

- „**Granice podmiotowe wolności słowa w wypowiedziach publicznych**” Prawo w Działaniu 48/ 2021, s. 261-270;

4) Podręcznik: „**Prawo Międzynarodowe Praw Człowieka**”, współautor K. Orzeszyna, R. Tabaszewski, Warszawa C.H. Beck 2022, ss.423. Dr Michał Skwarzyński jest autorem ogólnej struktury podręcznika, istotnej części rozdziałów dogmatycznych, zaprezentowanej koncepcji podziału praw człowieka, wyłącznym autorem 59 jednostek podręcznika i współautorem Przedmowy;

5) Monografia systemowa w języku angielskim: „**International Human Rights Law**”, współautor K. Orzeszyna, R. Tabaszewski, Warszawa C.H. Beck 2023, ss. 417 (jednostki tożsame z

podręcznikiem w języku polskim z 2022 r.)

Działalność szkoleniowa:

Dr adw. Michał Skwarzyński prowadził szereg szkoleń w tym dla **Aplikantów** Adwokackich Izba Adwokacka w Lublinie, z zakresu praw człowieka; dla **Adwokatów** Izba Adwokacka w Lublinie z zakresu mierników prędkości i praw człowieka; Zajęcia dla **Referendarzy Sądowych i Asystentów Sędziów** w ramach tzw. Aplikacji Uzupełniającej KSSiP, **Aplikantów Sędziowskich** z zakresu praw człowieka; Szkolenie dla **Asesorów** i nowo mianowanych **Sędziów** z Etyki sędziowskiej i mediów; ponadto prowadził kilkanaście szkoleń z **obrony bronią palną**, trybu uzyskiwania pozwoleń, dla osób cywilnych i funkcjonariuszy publicznych;

Zainteresowania naukowe:

- prawa człowieka, charakter praw człowieka;
- prawa człowieka w praktyce orzeczniczej;
- prawa człowieka w zakresie własności intelektualnej;
- prawo człowieka do dziedziczenia;
- procedury przed organami ochrony praw człowieka;
- prawa człowieka a uprawnienia procesowe organów wymiaru sprawiedliwości;
- prawo własności intelektualnej, zwłaszcza dozwolony użytek, charakter praw osobistych i majątkowych, dziedziczenie własności intelektualnej;
- prawo człowieka do nauki i rozwoju;
- teoria prawa, zwłaszcza wykładnia prawa i praktyka stosowania prawa;
- prawne aspekty internetu;
- subsydiarność prawa karnego a prawa człowieka;
- przestępczość gospodarcza, komputerowa, w zakresie własności intelektualnej;
- prawo do obrony w procesie karnym;
- prawa pozbawionych wolności;
- uprawnienia organów wymiaru sprawiedliwości, a prawa człowieka;
- prawa człowieka a sprzeciw sumienia;
- retencja danych;
- prawo do posiadania broni palnej.

Zainteresowania:

- **szachy**, (trzykrotny udział w finale Szachowych Akademickich Mistrzostw Polski, jako Reprezentant Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, w tym jako Kapitan Drużyny; Sędzia Szachowy, Klasa II Okręgowa);
- **gemmologia**, petrologia, paleontologia;
- **historia** (Zwycięstwo w „V Ogólnopolskim Konkursie Plastyczno - Literackim poświęconym Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu”, organizowanym przez Związek Piłsudczyków pod patronatem Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego, Finalista konkursu „Polska Piastów”);
- **strzelectwo**, posiada stosowne pozwolenia i prowadzi kursy czy szkolenia z tego zakresu;

Zarówno wykształcenie, wyróżniająca wiedza prawnicza oraz bogate doświadczenie naukowe w dziedzinie prawa wskazuje, że Pan adw. dr Michał Skwarzyński jest bardzo dobrym kandydatem na sędziego Trybunału Konstytucyjnego.

Kandydat zgłoszony przez grupę posłów Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość na podstawie art. 30 ust. 1 regulaminu Sejmu:

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Iwona Ewa Arent; (-) Marek Ast; (-) Barbara Bartuś; (-) Rafał Bochenek; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Artur Chojecki; (-) Kazimierz Bogusław Choma; (-) Tadeusz Chrzan; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Przemysław Czarnek; (-) Lidia Czechak; (-) Władysław Dajczak; (-) Przemysław Drabek; (-) Magdalena Filipek-Sobczak; (-) Andrzej Gawron; (-) Grzegorz Gaża; (-) Szymon Giżyński; (-) Agnieszka Górską; (-) Marcin Grabowski; (-) Marek Gróbarczyk; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Czesław Hoc; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Paweł Hreniak; (-) Michał Jach; (-) Sebastian Kaleta; (-) Jan Kanthak; (-) Łukasz Kmita; (-) Maria Koc; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Janusz Kowalski; (-) Michał Kowalski; (-) Bartosz Józef Kownacki; (-) Wioletta Maria Kulpa; (-) Joanna Lichocka; (-) Grzegorz Lorek; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Michał Moskał; (-) Anna Paluch; (-) Kacper Płażyński; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Sałek; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Katarzyna Sójka; (-) Marek Subocz; (-) Marek Suski; (-) Jacek Świat; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Agata Wojtyszek; (-) Wojciech Michał Zubowski.

Przedstawiciel wnioskodawców - poseł Kazimierz Smoliński.